

		Autor vývojové teorie							
Věk		Periodizace (Cit.dle Švancara)	S. Freud	E.H. Erikson	M. Mahler	J. Piaget	Kohlberg		
r	m	Stadium/Fáze							
1	2	Novorozenecké	Orální Pokračovatelé: 1. Sací 2. orálně-sadistická	Důvěra -základní nedůvěra →naděje	Normální autismus	1. Senzo motorické			
	4/6	Kojenecké							
	9/ 10							symbiotická	diferenciace
	12							Separáčně – individuální proces	praktikující
									znovusbližov ací
2	15/ 18	Batolivý věk	Anální	Autonomie x stud a pochyby → vůle					
3									
4		Předškolní věk	Falické (Uretrální)	Iniciativa x vina →cíl (účelnost)	Konsoolidace individuality a počátky emoční stálosti objektu	2. Předope rační	Symboli cké Názorné myšlení		
5			Latence						
6									
7		Školní věk		Snaživost x méněcennost → kompetence		3. St. Konkrétních operací	Prekonvenční		
8									
9									
10									
11									
12		Pubescence, dospívání	Genitální	Identita X konfúze rolí →věrnost		4. St. Formálních operací	Konvenční		
13									
14									
15		Adolescence				Pokračovatelé: 5. stadium: • Arlinová:vyhl edávání problému • Jiní: Dialektické myšlení • Postformální myšlení	Postkonvenčn		
16									
17									
18									
19									
20		Mladá dospělost		Intimita X Izolace → láska					
20									
- 30/ 32									
30/ 32		Střední dospělost		Generativita X Stagnace → péče					
- 46/ 48									
46/ 48									
46/ 48		Stárnutí (Presenium)		Integrita „já“ X Zoufalství → moudrost					
- 65									
65-									
65-		Stáří (Senium)							
75		Vysoký věk							
-				Deváté stadium					

Srovnání jednotlivých pojetí vývojových stadií (Pro seminář z Vývojové psychologie II zpracovala A.Uhrová)

Některé prameny pro studium vývojových teorií:

- Drapela, V. J. (1997) Přehled teorií osobnosti. Praha: Portál.
- Fonagy, P., Target, M. (2005). Psychoanalytické teorie. Praha: Portál.
- Erikson, E.H. *Osm věků člověka (Langmeier, Langmeierová: překlad kapitoly z knihy „Dětství a společnost“)*
- Erikson, E.H. (1999) Životní cyklus rozšířený a dokončený. Praha: Nakladatelství Lidové noviny
- Heidbrink, H. (1997). Psychologie morálního vývoje. Praha: Portál.
- Langmeier, J., Krejčířová, D. (1998). Vývojová psychologie
- Sterneberg, R.J. (1999). Kognitivní psychologie. Praha: Portál.
- Švanacara, J. (1973). Kompendium vývojové psychologie. Praha: SPN
- Vašina, L. (2002) Klinická psychologie a somatická psychoterapie, díl I.. Brno: Neptun. (s.130-135)